

NIMFA (22) *sb f*

Ni- (12), Ny- (10).

sg N nimfa (3). ◇ *G* nimfy (1). ◇ [A nimfę.] ◇ *V* nimfo (2). ◇ *pl N* nimfy (9). ◇ *G* nimf (2). ◇ *D* nimf(o)m (1). ◇ *A* nimfy (4).

Sł stp, Cn brak, Linde XVIII – XIX w.

1. *W mitologii greckiej boginka, uosabiająca siły przyrody i jej piękno, zamieszkująca morza, rzeki, źródła, góry, lasy i drzewa [nympha – oblubienica, młoda pani Mącz 255d, Calep; pani; pszczołka – nympha Cn] (21) : Opis, Imię yedney Boginiej wodney Nimphy. Mącz 266a; Iris nieleniwa tak przerzekła: Wstań a podź, Nimfo urodziwa. KochMon 23; NiC po twoiey Nárczyze vrodzye toć powiem/ Gdy my íwego Iendrufiá do tego przyzowiem/ Snadźby Nimphy do niego inż wiewtřzã chuc miáły PaprPan Y; Widzę Nympho łzczebietliwa/ łzydźiřz ze mnie ímolno. KlonŻal E3v; PudłFr 57; Táka práktyką y tákiemi łłowy Nimphy leczyły on kłopot łtárcowy GrochKal 17; WitosłLut A3 [2 r.]; Co dzieci ípłodźił [Neptun]/ Nymfy miłuięcy/ Tyśiã tyśięcy. KlonFlis B4v, D2; Bądź łzczęśliwa o Kśiężno/ ktora łwã gładkością Nimphy piękne przechodźiřz: á táka łlicznością SapEpit B4; Y was nadobne Nymphy wípomieniemy/ A zãwřze ciebie naprzod przed inemi/ Ktorã Dnieřtr rybny/ ktorã Wiłłã łobie Biorã (lecz z krzywdã obã) ku ozdobie. SzarzRyt D3, D3.*

W charakterystycznych połączeniach: nimfa nadobna, piękna (2), szczebietliwa, urodziwa.

Wyrażenia: »bistońskie nimfy« = nimfy trackie oplakujące śmierć Orfeusza (1): Przetoż Lábęćie Strymonu byłtrego [...] Iuż nárzekayćie/ Biłtońskim powiedźcie/ Nymphom/ y wy też Oeagrides wiedzćie. KlonŻal A4v.

»leśne nimfy« (1): Vpátrzył łędźia/ iż náđ Xiężnę owã/ Ófobliwřzego coś miáłã Krolowa. Iáko náđ leśne Nymphy ma Dyánã/ W złoto vbrána. KlonFlis G4v.

»nimfy morskie« [szyk 2:1] (3): KochFr 129; Morłkie Nimphy/ po pierśi wydawřzy łye z wody/ Wzdycháły/ pátrząc ná twarz/ y wiek iego młody. KochPam 81; Nimphy morłkie po pás łię z wody vkázuiã SapEpit A3v.

»nimfa wiłłna« = Wanda [szyk 1:1] (2): Meletes Melefygenã/ á KOCHANOVVSKIEGO Cięřzko WISLNA NYMPHA płácze/ Naias bogom rowna/ Ná topolowym porzeczu VANDA CRACVSOVVNA. KlonŻal B3v; KlonFlis G4 marg.

Zestawienie: n-loc »Nimf Jezioro« (1): w Lidyey ieźioro (Nimph ieźiorem miánuiã) co ryby żywi/ á ludzie zábija. Oczko 4.

[Szereg: »nimfa to jest bogini«: trzebã było nie iednã Nymphę/ to ieřt boginiã vchodźić/ błágãć LorichKosz 119.]

2. *Narząd płciowy kobiety; wargi sromowe mniejsze [warga – nympha Cn] (1) : Potym też tá Krolowa Sabã vřtãwiłã y dziewcy rodzaj obrzãzowãć/ ná tym członku ktory Doktorowie zowã Nimfã. BielKron 462.*